

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ส่วนส่งเสริมการปลูกป่า สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๑ (สุราษฎร์ธานี)

ที่ ทส ๑๖๒๔.๖/๑๖๖

วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง แผนการจัดการความรู้ของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๑ (สุราษฎร์ธานี)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๑ (สุราษฎร์ธานี)

ตามหนังสือสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๑ (สุราษฎร์ธานี) ที่ ทส ๑๖๒๔.๑/๒๐๖๕ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง รายงานการประชุมคณะทำงานการจัดการความรู้(Knowledge Management Team) ครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ ให้ส่วนฯดำเนินการตามแผนการจัดการความรู้ของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ นั้น

ส่วนส่งเสริมการปลูกป่า ขอเรียนว่าได้ดำเนินการตามแผนการจัดการความรู้ประจำปี ๒๕๕๗ ของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๑ (สุราษฎร์ธานี) สำหรับกิจกรรมส่งเสริมอาชีพได้ป่าไม้มีผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๐๐ ราย และได้คัดเลือกเจ้าหน้าที่ส่งเสริมดีเด่นจำนวน ๑ ราย คือ นาย วรวิทย์ หยุต่า นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ พร้อมทั้งจัดทำคู่มือเทคนิคการส่งเสริมอาชีพด้านป่าไม้ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้(เอกสาร ๔ แผ่น)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

(นายถวัลย์ ศรีเสน)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

ทำหน้าที่ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการปลูกป่า

ศ.ดร. อ.ดร. อ.ดร. อ.ดร.

ที่ปรึกษา

- ส่วนส่งเสริมการปลูกป่า

ส่วนส่งเสริมการปลูกป่า สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๑

- เกษตรกรที่สนใจ

ส่วนส่งเสริมการปลูกป่า สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๑

แผนงาน สืบค้นข้อมูลในท้องถิ่น

- ปลูกต้นไม้

นางสาวนลิน บุญชูศรี

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

ทำหน้าที่ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการปลูกป่า

-ท.ร.บ.

-ท.ร.บ.๑๐

(นายถวัลย์ ศรีเสน)

๒๐๙๕๗

เทคนิคการส่งเสริมอาชีพด้านป่าไม้

ส่วนส่งเสริมการปลูกป่า

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๑ (สุราษฎร์ธานี)

การส่งเสริมอาชีพด้านป่าไม้

การส่งเสริม คือ การเกื้อหนุน ช่วยเหลือหรือสนับสนุนให้ดีขึ้น(พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๕)

อาชีพด้านป่าไม้ คือ การประกอบอาชีพเกี่ยวกับป่า เช่น การปลูกป่าไม้เศรษฐกิจ การนำผลผลิตจากป่ามาแปรรูปให้เกิดประโยชน์ เป็นต้น

จากความหมายข้างต้น การส่งเสริมอาชีพด้านป่าไม้ จึงหมายถึง การให้บริการแก่เกษตรกร ด้วยกระบวนการให้ความรู้และทักษะที่จำเป็นเพิ่มเติมในการประกอบอาชีพเกี่ยวกับป่า อันประกอบด้วย การปลูกสร้างสวนป่า (ปลูกเต็มพื้นที่) วนเกษตร (การปลูกเสริมในพื้นที่)

วนเกษตร คือ ระบบการจัดการที่จะเพิ่มผลผลิตทั้งหมดในพื้นที่แห่งนั้น รวมทั้งพืชผลทางการกลีกรวม พืชผลทางป่าไม้ ต้นไม้ และปศุสัตว์ จะเป็นการต่อเนื่องหรือสลับกันก็ตาม ทั้งนี้หมายถึงในหนึ่งหน่วยเนื้อที่ และการดำเนินการนั้นจะต้องเป็นไปตามความต้องการหรือสอดคล้องกับความประสงค์ของราษฎรในท้องถิ่นนั้น (สอาด บุญเกิด (๒๕๒๙))

ระบบวนเกษตร เป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบผสมผสาน เหมาะสมกับพื้นที่ที่มีคุณภาพต่ำและไม่ต้องการใช้เทคโนโลยีที่มีค่าใช้จ่ายสูงในการจัดการโดยมุ่งที่จะประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างเกษตรกับป่าไม้ เพื่อปรับปรุงผลผลิต ปริมาณ ความหลากหลายและความยั่งยืนของการผลิตภายใต้สถานะเศรษฐกิจ สังคม และนิเวศวิทยาที่เป็นอยู่

ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน

ยุทธศาสตร์ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อนุรักษ์ ป่าไม้ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ทุกประเภท ที่ดิน ป่าไม้ และสัตว์ป่าที่ตอบสนองต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และสอดคล้องสอดคล้องกับเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ของกรมป่าไม้

การอนุรักษ์ ป่าไม้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรป่าไม้ เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน : ป่าไม้ทรัพยากรป่าไม้และส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ

นโยบายและมติกรมที่เกี่ยวข้อง

๑. ส่งเสริมบทบาทและหน้าที่ของส่วนราชการต่าง ๆ และภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติร่วมกัน

๒. รัฐและภาคเอกชน จะพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดและจะจัดการพัฒนาให้อำนวยประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยสม่ำเสมอตลอดไป

๓. ให้มีการพัฒนาด้านป่าไม้ โดยส่งเสริมการปลูกป่าภาคเอกชนและภาครัฐบาลเพื่อใช้ภายในประเทศ เพื่อประโยชน์ในการอุตสาหกรรม และสนับสนุนให้มีการส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ส่งเสริมการปลูกป่าชุมชน ส่งเสริมการปลูกป่าในที่ดินของรัฐ และปลูกป่าตามหัวไร่ปลายนา หรือปลูกป่ารายย่อยเพื่อประโยชน์ใช้สอยในครัวเรือน

ข้อมูลพื้นฐานด้านการส่งเสริมอาชีพด้านป่าไม้

๑. วนวัฒนวิทยา
๒. นิเวศวิทยาและการจัดการป่าไม้
๓. ชีววิทยาป่าไม้ (พรรณไม้ โรคและแมลงป่าไม้)
๔. กฎหมายป่าไม้ (พรบ.ป่าไม้ ๒๔๘๔ ,พรบ.สวนป่า ๒๕๓๕,พรบ.ป่าสงวนแห่งชาติ ๒๕๐๗,ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการแจกจ่ายกล้าไม้ ๒๕๕๒,แผนปฏิบัติงานฯ)
๕. แนวคิดเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีกระแสพระราชดำริสขึ้นเพื่อชี้แนวทางการดำเนินชีวิตให้แก่พสกนิกรชาวไทย ในกรณีนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในพื้นที่ที่มีอยู่และเกิดความพอเพียงเลี้ยงตัวเองได้ในระดับชีวิตที่ประหยัด
๖. แนวความคิดของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพด้านป่าไม้

ขั้นตอนการดำเนินงาน

การประชาสัมพันธ์และรับเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

๑. ประชาสัมพันธ์และรับสมัครผู้เข้าร่วมโครงการ โดยส่งเสริมกลุ่มเป้าหมาย เพื่อปลูกไม้เศรษฐกิจในพื้นที่ของเกษตรกร โดยแนะนำพันธุ์ไม้ที่เหมาะสมกับพื้นที่และรูปแบบการปลูกต้นไม้ตามวัตถุประสงค์ในการผลิตไม้และตามระยะเวลาการให้ผลผลิตไม้ของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการอย่างเหมาะสม โดยการส่งเสริมแบบกลุ่มเกษตรกรเพื่อสะดวกในการส่งเสริมและประสานงานตลอดจนช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งในการสร้างเครือข่ายด้านการบริหารจัดการสวนป่าแบบเศรษฐกิจ และการตลาดของกลุ่มผู้ปลูกไม้เศรษฐกิจต่อไป

๒. ตรวจสอบพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการวางแผนการปลูกต้นไม้และพิจารณาข้อจำกัดต่างๆ และแนะนำแนวทางแก้ไขให้เกษตรกรทราบและตัดสินใจปรับปรุงพื้นที่ก่อนปลูกต้นไม้เพื่อป้องกันความล้มเหลวเนื่องจากความไม่เหมาะสมของพื้นที่

๓. จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

การจัดเตรียมกล้าไม้และสนับสนุนกล้าไม้

๑. มอบสถานีเพาะชำกล้าไม้จังหวัดท้องที่ จัดเตรียมกล้าไม้ตามจำนวนที่ปรากฏในแผนปฏิบัติงานและตามชนิดที่เกษตรกรต้องการที่ได้สำรวจมาแล้วให้มีคุณภาพพร้อมปลูกทันฤดูกาล

๒. สนับสนุนการปลูกต้นไม้ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปีปัจจุบันและสำหรับการปลูกซ่อมของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการในกิจกรรมส่งเสริมอาชีพด้านป่าไม้ที่เคยส่งเสริมมาแล้ว

ติดตามการดำเนินงานของเกษตรกรและให้คำแนะนำผู้เข้าร่วมโครงการ

โดยดำเนินการในพื้นที่เกษตรกรที่รับขึ้นทะเบียนเข้าร่วมโครงการทุกราย ติดตามและให้คำแนะนำทางวิชาการ ในการบำรุงรักษาต้นไม้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในบึงบรมาณที่ผ่านมา ๒ ปีย้อนหลัง พร้อมทั้งสนับสนุนกล้าไม้ในการปลูกซ่อม

รายงานผลตามแบบฟอร์มที่กำหนด

๑. แบบรายงานแผน/ผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ (แบบ สงป.๓๐๑ ,สงป.๓๐๒ ,สงป.๓๐๓)

๒.แบบรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ.... (แบบ สปข.๑ – สปข.๓)

๓.รายงานทะเบียนเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

๔.รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมบัญชีกล้าไม้ (แบบ ๑) และสำเนาทะเบียนจ่ายกล้าไม้ (แบบ ๒)

๕.รายงานสำรวจความต้องการเข้าร่วมโครงการในบึงบรมาณถัดไป

ผลสำเร็จของงาน

เชิงปริมาณ

๑. จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพด้านป่าไม้ เป็นไปตามเป้าหมายที่กรมป่าไม้กำหนด

๒. จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการในบึงบรมาณที่ผ่านมา ๒ ปีย้อนหลังได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการบำรุงดูแลรักษาต้นไม้ที่ปลูกตามโครงการ

เชิงคุณภาพ

๑. เป็นการประชาสัมพันธ์ บทบาท ภารกิจ หน้าที่ของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑๑ (สุราษฎร์ธานี) ในการดำเนินงานด้านส่งเสริมการปลูกป่าในรูปแบบวนเกษตร

๒. เกษตรกรสามารถเพิ่มการใช้ประโยชน์ในที่ดินของตัวเองอย่างคุ้มค่าและเกิดความยั่งยืน ยังผลต่อการเพิ่มรายได้จากการปลูกต้นไม้ร่วมกับพืชเศรษฐกิจ การมีไม้ใช้สอยสำหรับครอบครัว การมีพืชอาหารเพื่อลดค่าใช้จ่าย และการได้ร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในทุกด้าน

๓. เป็นการส่งเสริม กระตุ้น และสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีความรู้สึกห่วงแหนและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

๔. เสริมสร้างแนวร่วม(เครือข่าย)ในการปกป้องพื้นที่ป่าเดิม เพิ่มพื้นที่ป่าใหม่ คนกับป่าอยู่ร่วมกัน เกิดความยั่งยืนของทรัพยากร

การนำไปใช้ประโยชน์

๑. ส่งเสริมอาชีพด้านป่าไม้แก่เกษตรกรรอบพื้นที่ป่า เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย และลดการบุกรุกทำลายป่า

๒. เพิ่มกำลังผลิตไม้ของประเทศ

๓. ร่วมกันลดปัญหาโลกร้อน สร้างสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติใหม่ โดยการปลูกป่าร่วมกับการทำการเกษตร เป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียว

๔. สร้างองค์ความรู้ด้านการป่าไม้ โดยการรวบรวมความรู้จากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จด้านการปลูกสร้างสวนป่า และปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการนำมาเป็นฐานข้อมูลและแหล่งเรียนรู้ให้กับชุมชน

องค์ความรู้การส่งเสริมอาชีพด้านป่าไม้

องค์ความรู้ในการส่งเสริมการปลูกป่ามีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการปลูกป่า เกษตรกรต้องการความรู้ที่ถูกต้อง ครอบคลุม ทันต่อสถานการณ์และมีความชัดเจนเพื่อช่วยสร้างความมั่นใจในการลงทุน จะชัดเจนยิ่งขึ้นหากองค์ความรู้นั้นมีการยกตัวอย่างนำมาให้เห็นภาพหรือได้ศึกษาจากตัวอย่างจริง การที่ในพื้นที่มีตัวอย่างเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จด้านการปลูกสร้างสวนป่าจะยิ่งง่ายต่อการตัดสินใจที่เกษตรกรจะปลูกไม้ป่าร่วมกับพืชเศรษฐกิจ

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการปลูกป่า ต้องมีศึกษาหาความรู้ในทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับงาน จัดเตรียมข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน เพื่อนำเสนอและถ่ายทอดสู่เกษตรกร สำเนียงอยู่เสมอว่างานส่งเสริมการปลูกป่าเป็นงานบริการที่ต้องการความเป็นเลิศทั้งความพึงพอใจของผู้รับบริการและการบรรลุ

เป้าหมายขององค์กร เจ้าหน้าที่ส่งเสริมจึงต้องสรรหาและพัฒนาเทคนิค และถือหลักการให้บริการที่ดี คือ บังคับความสำเร็จ เมื่อเกษตรกรเกิดความพึงพอใจก็จะส่งผลให้งานประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กร และเกิดกำลังใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากภาพสะท้อนที่ดีจะทำให้เกิดบรรยากาศที่ดี สามารถคิดสร้างงานต่อไป ซึ่งจะเกิดผลดีต่อเจ้าหน้าที่เอง

ข้อเสนอแนะสำหรับเกษตรกร

๑. ส่งเสริมให้ปลูกไม้ป่าร่วมกับยางพาราหรือพืชเศรษฐกิจชนิดอื่นในรูปแบบของการปลูกพืชหลายชั้นเรือนยอด โดยให้พืชแต่ละชนิดเกื้อกูลกันเองตามธรรมชาติ (วิธีการเลียนแบบธรรมชาติ เปลี่ยนจากสวนยางพาราเป็นป่ายางพารา) ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรได้รับผลประโยชน์ที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงระบบนิเวศให้เกิดความสมดุล

๒. ชนิดไม้ที่ส่งเสริมเป็นไม้พื้นเมืองในพื้นที่ เพื่อเพิ่มอัตราการรอดตาย ลดปัญหาโรคและแมลง ได้อัตราการเจริญสูง ได้ไม้คุณภาพสูง เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่เกษตรกร

๓. ส่งเสริมการปลูกเฉพาะพื้นที่กรรมสิทธิ์และมีเอกสารสิทธิ์เท่านั้น สำหรับคู่มือเกษตรกรต้องเก็บรักษาอย่างดีสำหรับการใช้ประโยชน์ไม้ป่าเมื่อถึงรอบตัดฟัน

๔. เน้นการส่งเสริมแบบรวมกลุ่ม เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน สร้างเครือข่ายด้านการบริหารจัดการสวนป่าเศรษฐกิจและการตลาดของกลุ่มผู้ปลูกไม้เศรษฐกิจต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับเจ้าหน้าที่

๑. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการปลูกป่าต้องมีความพร้อมด้านความรู้ เทคนิคในการนำเสนอ และสามารถให้คำแนะนำ/ข้อเสนอแนะแก่เกษตรกรได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

๒. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการปลูกป่าต้องมีหัวใจบริการ ซึ่งหมายถึง การอำนวยความสะดวก การช่วยเหลือ การให้ความกระจ่าง การสนับสนุน การเร่งรัดการทำงานตามสายงาน ความสะดวกหรือวันต่อการให้บริการผู้อื่น รวมทั้งการยิ้มแย้มแจ่มใส ให้การต้อนรับด้วยไมตรีจิตที่ดี ต้องการให้ผู้อื่นประสบความสำเร็จในสิ่งที่เขาต้องการ

๓. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการปลูกป่าต้องมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ นึกถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นหลัก

ปัญหาความยุ่งยากในการดำเนินการด้านการส่งเสริมอาชีพด้านป่าไม้

๑. ความต้องการที่หลากหลายด้านความคิด วัฒนธรรม แนวคิดของผู้นำชุมชน และการเปิดใจยอมรับฟังคำแนะนำทางวิชาการป่าไม้ของเกษตรกร กล่าวคือ กลุ่มเป้าหมายมีความต้องการให้

เจ้าหน้าที่ป่าไม้เข้าไปส่งเสริมอาชีพอยู่เป็นทุนเดิม แต่เกษตรกรหลายคนมีความเห็นว่าเจ้าหน้าที่ป่าไม้มีหน้าที่จับกุมการบุกรุกป่าเพียงอย่างเดียว การทำการเกษตรร่วมกับการปลูกไม้ป่าจึงมีความเสี่ยงสูงว่าหากปลูกไปแล้วจะใช้ประโยชน์อย่างไรจึงถูกกฎหมาย

๒. ความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ เกษตรกรโดยส่วนใหญ่เกรงว่าการนำไม้เศรษฐกิจเข้าไปปลูกร่วมกับพืชเกษตรจะส่งผลต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของพืชนั้นๆ การยกตัวอย่างเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จด้านการปลูกสร้างสวนป่า การทำวนเกษตร งานวิจัยด้านการส่งเสริมอาชีพด้านป่าไม้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกษตรกรเกิดความเชื่อมั่นและตัดสินใจดำเนินการตามโครงการต่อไป

๓. การประสานความร่วมมือกับชุมชนเป็นไปได้ยากเนื่องจากชุมชนเป้าหมายอยู่รอบพื้นที่ป่า การติดต่อประสานงานเบื้องต้นทางโทรศัพท์ในบางครั้งไม่สามารถติดต่อได้ เจ้าหน้าที่ต้องเข้าพื้นที่โดยขาดการประสานงาน ซึ่งบางครั้งทำให้ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน ต้องเข้าพื้นที่หลายครั้ง เกิดความสิ้นเปลืองเวลาและงบประมาณ

๔. การให้ข้อเสนอแนะตามหลักวิชาการ ต้องใช้คนที่มีประสบการณ์หรือผ่านการศึกษอบรมมา โดยเฉพาะเป็นผู้ดำเนินการ มิฉะนั้นจะทำให้เกิดความผิดพลาดหรือข้อมูลขาดความแม่นยำ เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ขององค์กร

ข้อเสนอแนะ

๑. การเพิ่มความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ เทคนิคการส่งเสริมอาชีพด้านป่าไม้ การพูดต่อชุมชน การศึกษา ดูงานเกี่ยวกับงานวิจัยด้านการส่งเสริมอาชีพด้านป่าไม้ เกษตรกรที่ประสบความสำเร็จด้านการปลูกสร้างสวนป่า การทำวนเกษตร เป็นต้น

๒. ลดขั้นตอน ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขอใช้ประโยชน์ไม้สวนป่าเศรษฐกิจ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปลูกสร้างสวนป่า

๓. กำหนดตลาดกลางการซื้อขายไม้ เนื่องจากเกษตรกรหลายรายไม่มั่นใจหากปลูกไม้เศรษฐกิจแล้วไม่มีแหล่งซื้อขาย

๔. สร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร ด้วยการรวบรวมกลุ่มเกษตรกรแล้วใช้สื่อ/เทคโนโลยีเป็นช่องทางในการติดต่อประสานงาน แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างเกษตรกรและระหว่างหน่วยงานของรัฐ

๕. จัดทำฐานข้อมูลการปลูกสร้างสวนป่าและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง เผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ เพื่อให้ผู้สนใจรับทราบและพิจารณาร่วมโครงการต่อไป

ความล้มเหลวในการดำเนินงาน

๑. ปัญหาภัยแล้งทำให้กล้าไม้ที่สนับสนุนเกษตรกรซึ่งเป็นกล้าไม้ขนาดเล็กไม่เหมาะสมสำหรับปลูกลงในป่านั้น ต้องชะลอการปลูกลงไปปลูกลงในฤดูฝนของปีถัดไปทำให้ผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และเกษตรกรต้องรับผิดชอบดูแลกล้าไม้ที่รับมา สิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่าย

๒. พบการเจาะทำลายของหนอนเจาะยอดอ่อนยมหอมชนิด *Hypspyla robusta* ระบาดทั่วพื้นที่เกษตรกรบางรายหมดกำลังใจที่จะปลูกลงต่อไป